

نگاهی به کنش ها و واکنش های سیاسی آیت الله العظمی میلانی
در گفت و گو با دکتر غلامرضا جلالی

سیاست ورزی آرام، اثرگذاری عمیق

در دهه ۱۳۳۰ خورشیدی، جایگاهی تازه برای حوزه علمیه این شهر رقم زد و با حمایت از نهادهای فکری و فرهنگی، مسیر تازه ای برای ارتباط دین با جامعه دانشگاهی گشود. دکتر جلالی با استناد به اسناد و خاطرات معتبر، نشان می دهد که چگونه حلقه ای از استادان و متفکران معاصر، از جمله چهره هایی مانند استاد محمدتقی شریعتی، شهید بهشتی، امام موسی صدر، و بسیاری از فعالان سیاسی و فرهنگی، ذیل حمایت علمی و معنوی آیت الله العظمی میلانی رشد کردند و بعدها در شکل گیری جریان های کلیدی انقلاب اسلامی نقش آفرین شدند. از دیگر محورهای قابل توجه این گفت و گو، بررسی رابطه آیت الله العظمی میلانی با جریان های سیاسی پس از نهضت ملی است؛ رابطه ای که همواره با شناخت دقیق، حمایت اخلاقی و در عین حال احتیاط های لازم همراه بوده است. دکتر جلالی در این مصاحبه تأکید می کند که نوع حمایت آیت الله العظمی میلانی از جریان های سیاسی نه به شکل هیجانی و کوتاه مدت، بلکه با نگاه «تقسیم کار» و حفظ استقلال حوزه صورت می گرفت؛ نگاهی که به استحکام جایگاه مرجعیت و بقای حوزه انجامید. این گفت و گو با تحلیل هایی از ریشه های فکری آیت الله العظمی میلانی - از شاگردی نزد چهره هایی چون شیخ الشریعه اصفهانی و میرزای نائینی تا ارتباط های تقریبی با علمای اهل سنت - ابعاد کمتر شناخته شده ای از شخصیت او را روشن می کند؛ شخصیتی چندساحتی، آشنا به عرفان، سیاست فهم و آگاه به زمانه.

سید محمدهادی میلانی است؛ مرجعی که نه تنها یکی از بزرگ ترین چهره های علمی و فکری دوران معاصر محسوب می شود، بلکه حضور او در مقام یک مرجع تقلید آگاه به زمانه در شهر مشهد، فصل تازه ای در پیوند حوزه و جامعه و نیز حوزه و دانشگاه گشود. سخنان دکتر جلالی نشان می دهد که نقش آیت الله العظمی میلانی، برخلاف نگاه های نه چندان مستند برخی از نویسندگان، تنها در حد همراهی با جریان های مذهبی یا حمایت از حرکت های سیاسی خلاصه نمی شد. او اندیشه ای ساختاری، منسجم و مبتنی بر «شناخت دقیق از زمانه» داشت و همین شیوه اندیشیدن، سیاست ورزی علمی، محتاطانه و در عین حال عمیق او را شکل می داد. در این گفت و گو، به تفصیل روشن می شود که آیت الله العظمی میلانی چگونه با ورود به مشهد

محمدجواد حقیقت | مصاحبه پیش رو گفت و گویی است با دکتر غلامرضا جلالی، پژوهشگر شناخته شده تاریخ معاصر که در سوابق فعالیت های علمی و فرهنگی او می توان تدریس در دانشگاه و مدیریت گروه «سادات و مفاخر اسلام» در بنیاد پژوهش های اسلامی آستان قدس رضوی را مشاهده کرد. وی از فعالان اثرگذار فرهنگی است که سال ها در مقام مدیر دفتر سازمان تبلیغات اسلامی در مشهد نیز، به ایفای نقش در این عرصه اثرگذار پرداخته. دکتر جلالی با پشتوانه تجربه های میدانی، سال ها تحقیق مستند و آشنایی مستقیم با منابع تاریخی و اسناد کمتر دیده شده، از چهره هایی است که نگاهی روشمند، منظم و مبتنی بر تحلیل های مستند دارد. محور اصلی این گفت و گو، بررسی اندیشه، مشی سیاسی و شیوه کنش اجتماعی آیت الله العظمی

